

Атаманюк Р.Р.,

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Корогод С.В.,

старший викладач кафедри кримінального права та кримінології Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ РАСОВОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ

Наша держава щоденно здійснює ряд дій та законодавчий змін для приведення національного законодавства в узгодженість до європейських та світових стандартів у сфері захисту прав людини. В цей же час важливого значення набувають питання дотримання прав людини в не залежності від її етнічної, релігійної або мовної належності, недискримінація та толерантність. Основним критерієм, згідно з яким усі держави члени ЄС повинні відповідати є повага та захист прав меншим. Кримінальне законодавство – це лише частина відповіді на проблему кримінальних правопорушень з расистським підґрунтям, але в поєднанні з іншими заходами воно може виявитися каталізатором, який сприятиме тому, що жертви утверджуватимуть свої права, а злочинці будуть покарані. Також позитивним наслідком проявляється зміна суспільної свідомості, зменшення показників вчинення кримінальних правопорушень, а також змінення цінностей у толерантний бік.

Дане питання досліджували Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін, В. В. Сташис, В. Я. Тацій, О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк, П. Л. Фріс, П. П. Андрушко, Н. В. Дрьоміна-Волок, Т. А. Пазинич, Н. В. Уварова, А. В. Савченко, В. П. Ковальчук та інші. Але не зважаючи на кількість наукових робіт, сьогодні потребує нових наукових досліджень та додаткового розгляду проблемних питань, котрі не втрачають актуальності в сучасному суспільстві.

Метою написання є аналіз та дослідження досвіду кримінально-правового забезпечення протидії кримінальним правопорушенням на ґрунті расової дискримінації.

На конституційному рівні в Україні закріплено рівності. У чинному кримінальному законодавстві встановлено відповідальність за вчинення кримінальних правопорушень за вчинення порушення рівності між

громадянами, що проявляється у вчиненні умисних дій, які спрямовані на розпалювання расової ворожнечі, нерівності, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри або іншими ознаками.

Але на практиці було помічено, що дані кримінальні правопорушення застосовуються рідко. У ст 161 ККУ диспозиція є розмитою та неточною, через що неможливо в повному обсязі здійснити захист рівноправності громадян. Санкція статті, на практиці дуже рідко застосовується судовими органами, і за загальним правилом не часто доходить до судового розгляду, або змінюється кваліфікація на іншу статтю.

Інша стаття Кримінального кодексу, яка має стосунок до кримінальних правопорушень із расистським підґрунтям, – це стаття 67 КК України, яка передбачає встановлення обтяжуючого покарання, у разі вчинення кримінального правопорушення на основі расової дискримінації [2, с. 208].

Через відсутність комплексної та достовірної інформації про кримінальні правопорушення на ґрунті расової дискримінації неможливо якісно дослідити характер та масштаб явища, динаміку злочинності а також визначити місцевість, в якій така злочинність набуває найбільшого розмаху. Відповідно, цей факт ускладнює ефективну протидію поширенню явища ксенофобії в українському суспільстві.

Для нашої держави, характерним є таке висловлювання, як кримінальні правопорушення є, а статистика немає. Що зумовлено такими причинами, як:

1. Даний вид кримінального правопорушення характеризується високим рівнем латентності. Так як жертви в більшості випадків, самі не бажають оприлюднювати факт кримінального правопорушення (наприклад по причині нелегального перебування на території України).

2. Страх жертв даного виду кримінального правопорушення отримати осуд, ворожу відповідь, приниження від правоохоронних та судових органів.

3. Внутрішні хвилювання жертви, що кримінальне правопорушення не буде розглянуто правоохоронними органами та не буде вжито належних заходів щодо інциденту, із зневірою у чесну систему правосуддя в цілому [2, с. 252].

Для вирішення даних проблем протидії кримінальним правопорушенням на ґрунті расової дискримінації потребує комплексного підходу. Впершу чергу необхідно покращити законодавчу базу України, а також розробити механізм контролю за електронними ресурсами у світовій мережі Інтернет, зокрема у соціальних мережах, щодо поширення расистських та ксенофобських настроїв.

Отже, підсумовуючи проведені дослідження, можна дійти висновку, що одним з найбільш небезпечних проявів ксенофобії та упередженості у будь-якому суспільстві є кримінальні правопорушення, що посягають на нерівність осіб у суспільстві на фоні расової нерівності. Тому в процесі становлення

України як демократичної, правової держави важливе місце посідає кримінально-правове забезпечення протидії кримінальним правопорушенням, вчиненим на ґрунті расової дискримінації, що останнім часом стає дедалі актуальнішим не лише для України, а й для всього світу. Протидія злочинам, вчиненим на ґрунті ненависті, потребує певних зусиль та обізнаності з боку органів виконавчої влади, судових і правоохоронних органів, місцевого самоврядування та громадян.

Література

1. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко ; відп. ред. В. І. Тютюгін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2021. 208 с.
2. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частина : підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 252 с.

Остапенко Б.Ю.,

курсант ННІ права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Корогод С.В.,

старший викладач кафедри кримінального права та кримінології Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ ГЕНДЕРНІЙ ДИСКРИМІНАЦІЇ ПІД ЧАС ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ, ВИПРАВЛЕННЯ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНИХ ОСІБ

В останні роки в Україні відбувається реформування установ та органів виконання кримінальних покарань, що передбачає докорінну зміну поглядів на суть та значення покарання у системі соціального виховання та перевиховання засуджених осіб. Ресоціалізація – це процес прийняття індивідом соціальних норм і культурних цінностей, утрачених або неналежно засвоєних раніше, або оновлених на новому етапі суспільного розвитку. У певному сенсі ресоціалізація передбачає засвоєння індивідом деяких цінностей і норм, які радикально відрізняються від набутих ним раніше. В даних умовах набуває особливої актуальності питання забезпечення гендерної